

Scenarier for udmøntning af ramme på 25 mio. kr. til psykiatrien

1. Baggrund

Regionsrådet vedtog den 27. september 2017 budgettet for 2018 for Region Midtjylland. Der er i budget 2018 afsat en ramme på 10 mio. kr. varigt til psykiatrien.

Det fremgår af budgetforliget, at de 10 mio. kr. tænkes anvendt til følgende formål:

- Etablering af 32 særlige pladser til patienter med svære psykiske lidelser
- Samarbejdsprojekt med Aarhus Kommune om Borgernes Psykiatrihus
- Etablering af Psykiatrien i Nordvest
- Pres på sengeafdelingerne
- Den intensiverede indsats for at nedbringe tvang
- Øget indsats overfor tidligere udsendte ramt af post-traumatisk stress syndrom (PTSD).

I konstitueringsaftalen for regionsrådet for perioden 2018-2021 blev det aftalt, at "der findes yderligere minimum 15 mio. kr. til et løft af psykiatrien i 2018. Disse midler går til flere senge, bedre personalenormeringer, psykiatrihuse i samarbejde med kommunerne m.v."

I dette notat beskrives forslag til, hvordan de i alt 25 mio. kr. kan udmøntes med henblik på at imødekomme de udfordringer, der nævnes i budgetforliget og konstitueringsaftalen.

Notatet omfatter

- Tiltag, der er besluttet, men hvor merudgifterne ikke er finansieret
- Scenarier for nye tiltag, der kan imødekomme de nævnte udfordringer

Dato 30-01-2018

Sagsbehandler Gry Brun Jensen

gry.brun.jensen@stab.rm.dk

Tel. +4578412065

Sagsnr. 1-31-72-139-16

Side 1

Den samlede oversigt over besluttede tiltag fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over nettomerudgifter til drift af allerede besluttede tiltag til styrkelse af psykiatrien, 2018-20

Tiltag, der er besluttet, hvor merudgifterne ikke aktuelt er finansieret			
Mio. kr.	2018	2019	2020
Etablering af 32 særlige pladser til patienter med svære psykiatriske lidelser, udadreagerende adfærd og evt. misbrug	2,0	2,4 ¹	2,4
Omlægning af 16 lavintensive senge i Psykiatrisk Center, Skejby, til 12 almenpsykiatriske senge i Randers og 8 overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus	1,3	2,3	2,3
Etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus	2,0	3,7	3,7
Behandling af tjenesterelateret PTSD	1,9	1,9	1,9
I ALT Tiltag, der er besluttet	7,2	10,3	10,3
Resterende ramme til ikke-besluttede tiltag	17,8	14,7	14,7

Note: Bemærk, at der udelukkende er tale om merudgifter. De samlede omkostninger til etablering af de nævnte tilbud er betydeligt højere. Eksempelvis finansieres de særlige pladser primært af kommunerne, ligesom staten finansierer en mindre del. De 2,0 mio. kr. i 2018 og 2,4 mio. kr. årligt i de efterfølgende år svarer derfor kun til Region Midtjyllands egenfinansiering. Tilsvarende finansieres Psykiatrien i Nordvest delvist af, at der kun budgetteres med én regional nattevagt til de regionale pladser i Center for Sundhed mod i dag to regionale nattevagter på de ambulante pladser i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro.

¹ Det forventes, at der kan etableres 2 midlertidige særlige pladser i Psykiatrisk Center, Skejby, fra ultimo 2018 til etableringen af 16 særlige pladser i Gødstrup i 2020.

Den samlede oversigt over scenarier for nye tiltag fremgår af tabel 2. Bemærk, at nogle forslag overlapper eller udelukker hinanden. Der er således både forslag om at ansætte ½ aktivitetsmedarbejder og 1 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit på Afdeling P og Afdeling Q på AUH Risskov. Tilsvarende omfatter videreførelsen af bæltefrit afsnit i P1, at der ansættes en 1 ekstra medarbejder i alle vagter, 1 fysioterapeut til fysisk aktivitet og 1 peer-medarbejder på deltid i afsnittet.

Tabel 2: Oversigt over scenarier for nye tiltag til styrkelse af psykiatrien, 2018-20.

Scenarier for nye tiltag til udmøntning af den resterende ramme			
Mio. kr.	2018	2019	2020
Udvidelse af personalenormeringerne i Afdeling P, AUH Risskov, Afdeling Q, AUH Risskov, og i Regionspsykiatrien Horsens	9	? ¹	? ¹
Videreførelse af bæltefrit sengeafsnit i sengeafsnit P4 i Afdeling P, AUH Risskov	4,6	4,6	4,6
1 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (Eftermiddag og aften alle ugens dage)	7,9	7,9	7,9
1/2 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (aftenvagt 16-20 på hverdage)	2,5	2,5	2,5
En peermedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (hverdage, dagvagt)	1,5	1,5	1,5
Etablering af et fælles deeskaleringsteam for Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov	4,0	4,0	4,0
Udvidelse af sengekapaciteten ²		14-16	14-16
Etablering af i alt fire midlertidige buffersenge på Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov. Etablering af tre midlertidige pladser i Afdeling R, AUH Risskov	2-4		
Øget akut ambulans indsats	4,0	4,0	4,0

Note: Region Midtjylland indgår pr. 1. januar 2018 i et landsdækkende 2-årigt pilotprojekt om internetbaseret psykologbehandling til patienter med angst og/eller let til moderat depression. Finansieringen indgår i praksissektorens budget. Det er ikke muligt at estimere udgiftsbehovet før 2019.

¹ Antallet og størrelsen af sengeafsnittene ændres ved flytningen af psykiatrien fra AUH Risskov til AUH Skejby ultimo 2018. Der foretages derfor en fornyet vurdering af behovet for udvidelse af personalenormeringen ved budgetlægningen for 2019.

² Der er ikke prioriteret midler til anlæg af ekstra sengekapacitet i psykiatrien i den gældende investeringsplan.

Samlet set overstiger udgifterne til scenarierne de midler, der er til rådighed. Det er derfor nødvendigt at prioritere mellem indsatserne.

2. Uddybning: Tiltag, der er besluttet, hvor merudgifterne ikke er finansieret

Der er aktuelt vedtaget følgende tiltag, som helt eller delvist mangler finansiering:

- Etablering af 32 særlige pladser til patienter med svære psykiatriske lidelser, udadreagerende adfærd og evt. misbrug
- Omlægning af 16 lavintensive senge i Psykiatrisk Center, Skejby, til 12 almenpsykiatriske senge i Randers og 8 overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus
- Etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus
- Behandling af tjenesterelateret PTSD

2.1 Etablering af 32 særlige pladser

Der skal på landsplan etableres i alt 150 særlige pladser til patienter med svære psykiatriske lidelser, udadreagerende adfærd og evt. misbrug. Heraf skal 32 særlige pladser etableres i Region Midtjylland.

Regionsrådet har besluttet,

- at der etableres 16 særlige pladser i Gødstrup fra primo 2020,
- at et 16-sengsafsnit på Psykiatrisk Center i Skejby, som oprindeligt skulle have været et lavintensivt sengeafsnit, ændres til 16 særlige pladser i forbindelse med ibrugtagningen 1. december 2018,
- at der midlertidigt etableres 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, og 7 særlige pladser på AUH Risskov. De midlertidige pladser forventes taget i brug fra 1. maj 2018.

Det forventes endvidere, at der midlertidigt etableres 2 ekstra særlige pladser i Psykiatrisk Center, Skejby, pr. 1. december 2018 og frem til udflytningen til Gødstrup primo 2020.

Dette betyder samlet, at der etableres 21 særlige pladser fra 1. maj 2018, at der etableres 32 særlige pladser fra 1. december 2018 (ved udflytningen til Skejby) og fortsat vil være 32 pladser fra primo 2020 (ved udflytningen til Gødstrup).

Der er på nationalt niveau forudsat en samlet driftsøkonomisk ramme på 1,9 mio. kr. pr. plads. Heraf finansieres 1,4 mio. kr. af kommunerne og 0,35 mio. kr. af staten via bloktilskuddet. De resterende 0,15 mio. kr. pr. plads finansieres af regionen.

Der er fra Sundhedsministeriets side et krav om, at de særlige pladser etableres primo 2018. Da omkostningerne til drift af 16 pladser på AUH Risskov endvidere stort set svarer til driften af 18 pladser, er det væsentligt, at der etableres to midlertidige pladser i Skejby. De to midlertidige pladser genererer 1,75 mio. kr. pr. plads fra kommunerne og staten, hvilket reducerer regionens udgifter i 2018.

Tabel 3: Udgifter til etablering af 32 særlige pladser, 2018-20.

Mio. kr.	2018 (21-32 pladser)	2019 (32 pladser)	2020 (32 pladser)
Etablering af særlige pladser	2,0	2,4	2,4

2.2 Omlægning af 16 lavintensive senge til 12 almenpsykiatriske senge i Regionspsykiatrien Randers og 8 overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus

Regionsrådet besluttede den 27. september 2017 i forbindelse med beslutning om etablering af de særlige pladser,

- at et 16-sengsafsnit på Psykiatrisk Center i Skejby, som oprindeligt skulle have været et lavintensivt sengeafsnit, ændres til 16 særlige pladser i forbindelse med ibrugtagningen i efteråret 2018

- at optageområdet for Regionspsykiatrien Randers harmoniseres, hvilket medfører overflytning af 12 senge fra Aarhus Universitetshospital Risskov til Regionspsykiatrien Randers i forbindelse med nedlukningen af Aarhus Universitetshospital Risskov.

Derudover er det besluttet, at der etableres 8 regionale overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus ultimo 2018.

Det er en forudsætning, at de 12 senge i Regionspsykiatrien Randers samt overnatningspladserne i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus kan tages i brug samtidig med udflytningen til Skejby. Alternativt vil der i en periode være en reduktion i antallet af sengepladser i psykiatrien i Region Midtjylland.

Tabel 4: Udgifter til omlægning af lavintensive senge, 2018-20.

Mio. kr.	2018	2019	2020
Omlægning af 16 lavintensive senge til 12 senge i RP Randers og 8 senge i Borgernes Psykiatrihus	1,3	2,3	2,3

2.3 Etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus

Der er aktuelt etableret et udvidet samarbejde med Silkeborg Kommune om Psykiatriens Hus.

Det er besluttet, at der tilsvarende skal etableres et udvidet samarbejde med de tre nordvestjyske kommuner Lemvig, Holstebro og Struer om Psykiatrien i Nordvest samt med Aarhus Kommune om Borgernes Psykiatrihus.

Psykiatrien i Nordvest

I december 2017 indgik Region Midtjylland en samarbejdsaftale med Lemvig, Holstebro og Struer Kommune om Psykiatrien i Nordvest.

Som en del af Psykiatrien i Nordvest skal der i Center for Sundhed i Holstebro etableres 5 regionale og 3 fælleskommunale overnatningspladser. De 5 regionale senge etableres ved at overføre de ambulante døgnpladser og Akut Ambulant Team fra den nuværende placering i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro, til Center for Sundhed.

Psykiatrien i Nordvest etableres pr. 1. juni 2018.

Akut Ambulant Team blev til udgangen af 2017 finansieret af satspuljemidler svarende til ca. 2,4 mio. Der vil være en merudgift i de første 5 måneder af 2018 til videreførelse af Akut Ambulant Team indtil etableringen af Psykiatrien i Nordvest.

Borgernes Psykiatrihus i Aarhus

Regionsrådet vedtog den 27. september 2017 en principbeslutning om, at Region Midtjylland indgår i samarbejde med Aarhus Kommune om etablering af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus, og at finansieringen af Borgernes Psykiatrihus indgår i forbindelse med udmøntningen af budgetforliget.

Psykiatrien forventer at overføre eksisterende ambulante funktioner samt midler fra 4 lavintensive senge til Borgernes Psykiatrihus. Meromkostningen for psykiatrien forventes derfor begrænset til udgifter til fælles ledelse, husleje samt fælles projekter svarende til regionens andel af Borgernes Psykiatrihus.

Der arbejdes aktuelt med en placering i Marselisborgcentret, men huslejeudgifterne er endnu ikke kendt. Byrådet i Aarhus Kommune har i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2018 afsat 5 mio. kr. til Borgernes Psykiatrihus.

Tabel 5: Udgifter til etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune, 2018-20.

Mio. kr.	2018	2019	2020
Etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus	2,0	3,7	3,7

2.4 Specialeplan: Behandling af tjenesterelateret PTSD

Sundhedsstyrelsens specialeplan sætter rammerne for, hvilke offentlige og private hospitaler, der må varetage specialiserede sygehusfunktioner i Danmark. Den nye specialeplan trådte i kraft den 1. juni 2017.

Specialeplanen betyder bl.a. etablering af en ny regionsfunktion til behandling af PTSD på baggrund af tjenesterelaterede belastninger (e.g. militær, politi, beredskab, sundhedspersoner mv.) eller andre tilsvarende belastninger. Denne behandling er tildelt 6 psykiatriske matrikler i Danmark. I Region Midtjylland er behandlingen tildelt AUH Risskov (Afdeling Q) og Regionspsykiatrien Vest, Holstebro.

Det vurderes, at der vil blive behandlet 105 patienter i Region Midtjylland, heraf 65 patienter i Afdeling Q og 40 patienter i Regionspsykiatrien Vest.

Tabel 6: Udgifter til behandling af tjenesterelateret PTSD, 2018-20.

Mio. kr.	2018	2019	2020
Behandling af tjenesterelateret PTSD	1,9	1,9	1,9

3. Uddybning: Scenarier for nye tiltag til udmøntning af den resterende ramme

Der er en samlet budgetramme på 25 mio. kr. til gennemførelse af tiltag i psykiatrien fra 2018. Der er jf. afsnit 2 ovenfor disponeret med udgifter på 7,2 mio. kr. i 2018, 10,3 mio. kr. i 2019 og 10,3 mio. kr. i 2020.

Det betyder, at der er 17,8 mio. kr. til rådighed i 2018, 14,7 mio. kr. i 2019 og 14,7 mio. kr. i 2020.

I det følgende opstilles scenarier for, hvordan de resterende midler kan udmøntes med henblik på at imødekomme de udfordringer, der nævnes i budgetforliget og konstitueringsaftalen:

- Mere personale i sengeafsnittene i Afdeling P, AUH Risskov, i Afdeling Q, AUH Risskov og i Regionspsykiatrien Horsens
- Nedbringelse af anvendelsen af tvang
 - Videreførelse af bæltefrit sengeafsnit i Sengeafsnit P4 i Afdeling P, AUH Risskov
 - 1 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov
 - ½ aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov

- En peermedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov
- Etablering af et fælles deeskaleringsteam for Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov
- Styrkelse af sengekapaciteten
 - Udvidelse af sengekapaciteten
 - Etablering af midlertidige buffersenge
 - Øget kommunesamarbejde
- Øget akut ambulans indsats

3.1 Mere personale i sengeafsnittene i Afdeling P, AUH Risskov, i Afdeling Q, AUH Risskov og i Regionspsykiatrien Horsens

Der opleves et stigende pres på sengeafsnittene. Presset giver sig primært udtryk i utryghed især blandt medarbejderne, flere anmeldelser af voldshandlinger over for medarbejderne og at medarbejderne oplever, at patienternes sygdomsgrad er blevet sværere, bl.a. begrundet i et større og mere kompliceret misbrug blandt patienterne. Endvidere presses psykiatrien af, at det er blevet vanskeligere at rekruttere erfarent plejepersonale.

Problemerne med pres på sengeafsnittene er søgt løst gennem en række tiltag. Nogle af disse tiltag har medført en øget omkostning, fordi bemanningen i sengeafsnittene er øget især i aften- og nattevagten. Der er således i nogle afdelinger allerede skabt en ubalance mellem budget og faktisk forbrug. Dette gør sig især gældende i de voksenpsykiatriske afdelinger på AUH Risskov, hvor eksempelvis Afdeling P, AUH Risskov, kommer ud af 2017 med et merforbrug på ca. 4 mio. kr.

Regionspsykiatrierne har indtil nu formået at løse presset på sengeafsnittene gennem en omfordeling af medarbejdere mellem ambulans og stationær behandling.

Det vurderes, at de største udfordringer med pres på sengeafsnittene er i Afdeling P, AUH Risskov, i Afdeling Q, AUH Risskov og i Regionspsykiatrien Horsens.

I Afdeling P, AUH Risskov er der 4 sengeafsnit. P1 har 23 senge og udvides fra 1. maj 2018 med 7 særlige pladser til 30 senge. P2, P3 og P4 har hver 17 senge. I forbindelse med udvidelsen af P1 til 30 senge sker der en opnormering af personalet i sengeafsnittet. Ved udflytningen til Skejby ultimo 2018 bliver der 3 sengeafsnit med hver 24 senge og et afsnit til særlige pladser med 16 (18) pladser.

I Afdeling Q er der 4 sengeafsnit med hver 17 senge (eksklusiv det lavintensive sengeafsnit). Ved udflytningen til Skejby ultimo 2018 bliver der 3 sengeafsnit med hver 24 senge.

I Regionspsykiatrien Horsens er der 2 sengeafsnit med henholdsvis 18 og 23 senge.

Det foreslås, at der afsættes ressourcer i 2018 til at udvide normeringen med 1 ekstra medarbejder i enten dag-, aften- eller nattevagt i de 4 sengeafsnit i Afdeling Q, AUH Risskov, 3 sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov (det fjerde sengeafsnit i Afdeling P har fået en særskilt opnormering i forbindelse med etablering af 7 midlertidige særlige pladser) og de 2 sengeafsnit i Regionspsykiatrien Horsens. Dette svarer til en merudgift i 2018 på 9 mio. kr.

De enkelte psykiatriske afdelinger foretager den konkrete implementering af den udvidede normering. Hermed vil det være muligt at tilgodese de lokale forhold. Det forventes, at afdelingerne opererer med fleksible fremmødeprofiler i de enkelte afsnit. Det vil sige, at fremmødet er bestemt af den aktuelle tyngde.

Der foretages en fornyet vurdering af behovet for tilførsel af flere ressourcer til sengeafsnittene i Skejby i forbindelse med budgetlægningen for 2019 som en konsekvens af de ændrede sengeafsnitsstørrelser i Skejby

Tabel 7: Udgifter til opnormering med 1 ekstra sygeplejerske på ét afsnit i henholdsvis dag-, aften- og nattevagt.

Mio. kr.	Udgift til sygeplejerske
Dagvagt 07-15	0,933
Aftenvagt 15-23	1,016
Nattevagt 23-07	1,066

3.2. Nedbringelse af anvendelsen af tvang

Region Midtjylland har indgået en partnerskabsaftale med Sundhedsministeriet om, at brugen af bæltefikseringer skal være reduceret med mindst 50 % i 2020 samtidig med, at den samlede brug af tvang reduceres. I budget 2015 blev Region Midtjylland tilført 10,6 mio. kr. i bloktilskud til reduktion i brugen af tvang i psykiatrien. Midlerne er primært overført til de psykiatriske afdelinger til at understøtte arbejdet med udarbejdelse af partnerskabsaftaler. Der er dog fortsat store udfordringer forbundet med at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien.

3.2.1 Videreførelse af bæltefrit sengeafsnit i afsnit P4 i Afdeling P, AUH Risskov

Der har over en 4-årig periode været etableret et satspuljeprosjekt med bæltefrit sengeafsnit i afsnit P4, Afdeling P, AUH Risskov. Projektet ophørte med udgangen af 2017.

Satspuljemidlerne blev anvendt til:

- 1 ekstra medarbejder i alle vagter
- 1 fysioterapeut til fysisk aktivitet
- 1 peer-medarbejder på deltid
- Kompetenceudvikling

Bortfald af satspuljemidlerne fra 2018 betyder, at antallet af medarbejdere i sengeafsnittet må reduceres. Det vil udover muligheden for at reducere anvendelsen af tvang også øge presset på sengeafdelingerne på AUH Risskov.

En videreførelse af det bæltefrie sengeafsnit i Afdeling P vil fra 2018 medføre en merudgift på 4,6 mio. kr.

Et alternativ til videreførelse af det bæltefrie sengeafsnit kunne være at udbrede erfaringerne med anvendelse af træningsmetoder i behandlingen af patienterne, evt. med opnormering med fysioterapeuter i sengeafsnittene.

Tabel 8. Udgifter til videreførelse af bæltefrit sengeafsnit, 2018-20.

Mio. kr.	2018	2019	2020
Videreførelse af bæltefrit sengeafsnit	4,6	4,6	4,6

Side 8

3.2.2 Én aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P og Afdeling Q på AUH Risskov

Et øget tilbud om aktiviteter er meget efterspurgt af patienterne, og kan med fordel gøres til en integreret del af behandlingstilbuddet til alle patienter. Erfaringer fra bl.a. partnerskabsaftalen til nedbringelse af tvang viser, at et øget tilbud om aktiviteter til patienterne har en positiv virkning på patienternes oplevelse af mestring af egen sygdom. Aktiviteter kan forebygge konflikter og styrke relationen mellem patienter og medarbejdere, hvorved der kan udvikles et mere positivt og sikkert miljø i sengeafdelingerne.

Aktivitetsmedarbejdere har en sundhedsfaglig baggrund og indgår i afsnittenes miljøarbejde. Aktivitetsmedarbejderen er synlig og til stede i afsnittet, og imødekommer patienternes umiddelbare behov for personalekontakt. Aktivitetsmedarbejderens kerneopgave er patientkontakt og iværksættelse af aktiviteter sammen med patienterne. Aktiviteter kan være af såvel fysisk karakter som af mere stillesiddende karakter. Aktivitetsmedarbejderen har ingen administrative opgaver.

Data viser, at der iværksættes særligt mange bæltefikseringer om eftermiddagen og om aftenen. Aktiviteter kan være med til at dæmpe patienternes uro og virke konfliktdæmpende. Derfor ses der et særligt behov for at tilrettelægge fælles og individuelt tilpassede aktiviteter om eftermiddagen og om aftenen i perioden 13.00-21.00.

Der er i byggeriet af Psykiatrisk Center i Skejby lagt særlig vægt på muligheder for fysisk aktivitet både inde i afsnittene og i umiddelbar tilknytning til afsnittene, f.eks i et fitnesscenter.

Tabel 9: Udgifter til 1 aktivitetsmedarbejder på hvert sengeafsnit i Afdeling P og Afdeling Q i 2018 *)

Mio. kr.	2018	2019	2020
1 aktivitetsmedarbejder i 8 sengeafsnit 5 hverdage	4,9	4,9	4,9
1 aktivitetsmedarbejder i 8 sengeafsnit Lør/søn	3,0	3,0	3,0
I alt	7,9	7,9	7,9

*) Der er beregnet 1 medarbejder på hvert af de 8 sengeafsnit i Afd. P og Afd. Q på AUH Risskov. Udgiften bibeholdes i Skejby trods reduktion fra 8 til 6 sengeafsnit. Dette sikrer, at serviceniveauet pr. patient kan opretholdes.

3.2.3 ½ aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdelingerne P og Q på AUH Risskov

Et alternativ til en hel aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit (jf. afsnit 3.2.2) er et tilbud om ½ aktivitetsmedarbejder til aktivitetstilbud i afsnittene. Tabel 10 viser udgifter til ½ aktivitetsmedarbejder på 8 sengeafsnit i Afdelingerne P og Q på AUH Risskov på hverdage (aftenvagt fra 16-20).

Tabel 10: Udgifter til ½ aktivitetsmedarbejder på hvert sengeafsnit i afdelingerne P og Q, AUH Risskov, 2018*)

Mio. kr.	2018	2019	2020
½ aktivitetsmedarbejder i 8 sengeafsnit Aftenvagt 5 hverdage	2,5	2,5	2,5

*) Der er beregnet ½ medarbejder på hver af de 8 sengeafsnit i Afd. P og Afd. Q på AUH Risskov. Udgiften bibeholdes i Skejby trods reduktion fra 8 til 6 sengeafsnit. Dette sikrer, at serviceniveauet pr. patient kan opretholdes.

3.2.4 En peer-medarbejder i alle sengeafsnit i afdelingerne P og Q, AUH Risskov

En supplerende mulighed er at ansætte en peer-medarbejder i hvert af sengeafsnittene på afdelingerne P og Q på AUH Risskov. En Peer-medarbejder er en medarbejder med patienterfaring fra psykiatrien.

Der er flere afsnit, som har positive erfaringer med Peer-ansættelser. Peer-medarbejderen skaber ro og tryghed i afsnittet ved eksempelvis at være tilgængelig for patienter og pårørende og ved at varetage samvær og aktiviteter, herunder at bidrage til fælles patientmøder. Peer-medarbejderen bidrager til recoveryprocessen ved at skabe håb og være rollemodel for patienterne. Peer-medarbejderen kan være bindeled mellem patient og personale. Peer-medarbejderen kan også være en vigtig sparringspartner for personale og afsnitsledelse ift. patientinddragelse og bidrage til et mere patientcentreret miljø i afsnittene.

Udgifterne til finansiering af en peer-medarbejder i alle 8 sengeafsnit i afdelingerne P og Q, AUH Risskov, afhænger af den enkelte medarbejders situation og arbejdskapacitet.

Tabel 11: Udgifter til én peermedarbejder på hvert sengeafsnit i afdelingerne P og Q, AUH Risskov, 2018 *)

Mio. kr.	2018	2019	2020
8 peermedarbejdere på 20 timer Dagvagt på hverdage	1,5	1,5	1,5

*) Der er beregnet 1 peer-medarbejder på hvert af de 8 sengeafsnit i Afd. P og Afd. Q på AUH Risskov. Udgiften bibeholdes i Skejby trods reduktion fra 8 til 6 sengeafsnit. Dette sikrer, at serviceniveauet pr. patient kan opretholdes.

3.2.5 Etablering af et fælles deeskaleringsteam for Afdelingerne P og Q, AUH Risskov

Et deeskaleringsteam består af to sundhedspersoner, som kan tilkaldes til sengeafsnittene i opkørte situationer. Formålet er at forebygge, at den enkelte konflikt eskaleres og ender i tvang med risiko for skader på både patienten og medarbejderne. Region Hovedstaden har positive erfaringer med deeskaleringstams/ interventionsteams i psykiatrien.

Deeskaleringsteamet kan tilkaldes til patienter ved situationer eller en ændret tilstand hos patienten, der kan eskalere og potentielt ende i tvangsforanstaltninger, og hvor der er behov for rådgivning tidligt i forløbet for at forebygge, at en konflikt eskaleres.

Deeskaleringsteamet kan også tilkaldes ved en akut eskaleret situation med en patient, hvor der er behov for faglig sparring her og nu, eller behov for, at deeskaleringsteamet overtager kontakten til patienten for at undgå, at situationen eskaleres yderligere. Dette kan eksempelvis også være ved modtagelse af en meget urolig og opkørt patient i et af sengeafsnittene.

Tabel 12: Udgifter til et fælles deeskaleringsteam for afdelingerne P og Q, Risskov.

Mio. kr.	2018	2019	2020
Ét deeskaleringsteam med 2 medarbejdere i dag- og aftenvagt, 5 hverdage	2,4	2,4	2,4
Ét deeskaleringsteam med 2 medarbejdere i dag- og aftenvagt, weekend	1,5	1,5	1,5
I alt	3,9	3,9	3,9

3.3 Styrkelse af sengekapaaciteten

I løbet af 2017 er der sket en stigning i antallet af færdigbehandlede patienter, der ventede på et kommunalt tilbud. Der har i de første 11 måneder af 2017 været 7.088 færdigbehandlingsdage i psykiatrien. Det svarer til ca. 20 senge i hele regionen.

I november 2017 blev der endvidere registreret 31 færdigbehandlede patienter, der ventede på et kommunalt tilbud, og som dermed optog en seng, der kunne have været anvendt til en patient med et større behandlingsbehov.

Der opstilles i det følgende tre forslag til, hvordan sengekapaaciteten kan styrkes:

- Udvidelse af sengekapaaciteten
- Etablering af midlertidige buffersenge og midlertidige ekstra senge
- Styrket kommunesamarbejde

3.3.1 Udgifter til udvidelse af sengekapaaciteten

Driftsudgifterne til et sengeafsnit på 12-16 senge er på 14-16 mio. kr. årligt.

Der er ikke fysisk kapacitet til rådighed for en udvidelse af sengekapaaciteten, hvorfor en udvidelse forudsætter nybyggeri og deraf følgende større anlægsudgifter. I den gældende investeringsplan er der ikke afsat midler til formålet i den førstkomende periode.

Såfremt der var afsat midler i investeringsplanen til etablering af flere sengepladser i psykiatrien, ville disse tidligst kunne tages i brug i 2019.

De rekrutteringsmæssige udfordringer i psykiatrien vil betyde, at der vil mangle læger til at varetage behandlingen i sengeafsnittene.

3.3.2 Etablering af midlertidige buffersenge og midlertidige pladser

Buffersenge er sengepladser af midlertidig karakter, som ikke medregnes i hverdagen, men fungerer som reserve. Pladserne tages kun i anvendelse, hvis der er et ekstraordinært behov, og kun i et kort tidsrum. Pladserne kan anvendes om aftenen til ekstra patienter, der har behov for indlæggelse, men pladserne skal som udgangspunkt gøres ledige i dagtiden den efterfølgende dag. De nærmere kriterier herfor skal drøftes i relevante fora.

Buffersengene vil give mulighed for, at de svære beslutninger om, hvilke patienter der skal indlægges og udskrives, kan træffes i dagtiden, hvor nøglemedarbejderne er til stede, frem for i aften- og nattevagt, hvor de med arbejdere, der er på vagt, kan stå i en presset situation.

Det foreslås, at der etableres to pladser i Afdeling P, to pladser i Afdeling Q og tre pladser i Afdeling R, AUH Risskov.

Pladserne på Afdeling P etableres ved at omdanne to handicapsengestuer til dobbelt-sengestuer med en almindelig seng og en bufferseng på hver sengestue. Pladserne kan etableres i løbet af meget kort tid. Der vil være begrænsede etableringsomkostninger, der finansieres inden for psykiatriens budget.

Pladserne på Afdeling Q etableres ved at omdanne henholdsvis et samtalerum og et personalekontor til sengestuer med buffersenge. Pladserne kan etableres i løbet af meget kort

tid. Der vil være begrænsede etableringsomkostninger, der finansieres inden for psykiatriens budget.

Pladserne på Afdeling R etableres ved at etablere en ekstra seng på hvert af afsnittene R1, R2 og R4. Det forventes, at man inddrager et fikseringsrum på R4 og personalekontorer på de to andre afsnit. Der vil således være tale om tre enkelte sengestuer med toilet og bad på gangen. R2 og R4 rehabiliterer dømt retspsykiatriske patienter, og der vil derfor ikke kunne indlægges almenpsykiatriske patienter på disse afsnit. Der ligger imidlertid patienter på det akutte sengeafsnit R1, der kan overføres til de ekstra senge på R2 og R4, så den akutte kapacitet på R1 øges med i alt tre senge.

Det skønnes, at de tre pladser kan etableres i løbet af 1-2 måneder. Omkostningerne til etablering vurderes at blive på ca. 200.000 kr. pr. seng, dvs. i alt ca. 600.000 kr.

Etableringsomkostningerne finansieres inden for psykiatriens budget.

De tre pladser bortfalder ved flytningen til Skejby ultimo 2018.

Det er usikkert, hvad driftsomkostningerne til de 7 pladser vil beløbe sig til, da det i høj grad afhænger af, hvor ofte der er patienter i buffersengene, og om pleje og behandling kan varetages af det personale, der allerede er til stede, eller om der er behov for at indkalde ekstra personale. Driftsomkostningerne estimeres til at ligge på ca. 2-4 mio. kr. i 2018.

3.3.3 Styrket kommunesamarbejde

Det stigende antal færdigbehandlede patienter i sengene i psykiatrien øger behovet for at styrke samarbejdet med kommunerne med det formål, at der gennemføres en hurtigere udslusning til et kommunalt tilbud.

Et styrket samarbejde med kommunerne om udslusning af patienterne fra psykiatrien vil medvirke til at reducere presset på sengene og dermed styrke sengekapaciteten.

Presset på sengene vil endvidere reduceres ved at øge den akutte ambulante indsats, eksempelvis gennem etableringen af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus, hvor patienterne kan tilbydes en overnatning i et ambulante tilbud som et mindre indgribende alternativ til en indlæggelse, eller som en del af overgangen fra indlæggelse til tilbagevenden til eget hjem.

Tabel 13: Udgifter til styrkelse af sengekapaciteten, 2018-20

Mio. kr.	2018	2019	2020
Udvidelse af sengekapaciteten ¹		14-16	14-16
Etablering af midlertidige buffersenge og midlertidige pladser	2-4		

¹ Der er ikke prioriteret midler til anlæg af ekstra sengekapacitet i psykiatrien i den gældende investeringsplan.

3.4 Øget akut ambulante indsats

Etableringen af et intensivt akut ambulante team med mulighed for besøg i eget hjem kan reducere behovet for indlæggelser og dermed reducere presset på sengene.

Udgifterne til etablering af et intensivt akut ambulans team bestående af to sygeplejersker med vagter fra 8.00-16.00 og 2 sygeplejersker med vagter fra 14.00-22.00 alle ugens dage året rundt udgør ca. 4 mio. kr. inkl. et mindre overhead til kørsel m.m.

Tabel 14: Udgifter til øget akut ambulans indsats

Mio. kr.	2018	2019	2020
Øget akut ambulans indsat	4,0	4,0	4,0